

Vse pravice pridržane. Gradiva ni dovoljeno razmnoževati ali razpošiljati v kakršnikoli obliki brez predhodnega pisnega dovoljenja avtorice ter Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Prav tako gradiva ni dovoljeno predelati.

Vpliv azbesta na zdravje ljudi

Metoda Dodič Fikfak

AZBESTNA VLAKNA SO MIKROSKOPSKO MAJHNA

Azbest najdemo v več kot **3000 izdelkih**.

Letna proizvodnja azbesta v svetu je še vedno okrog 4 milijone ton ali **0,7 kg na človeka**.

Med najbolj izpostavljeni so **krovci in ostali gradbeni delavci**, ki sodelujejo pri prenovah starejših gradbenih objektov.

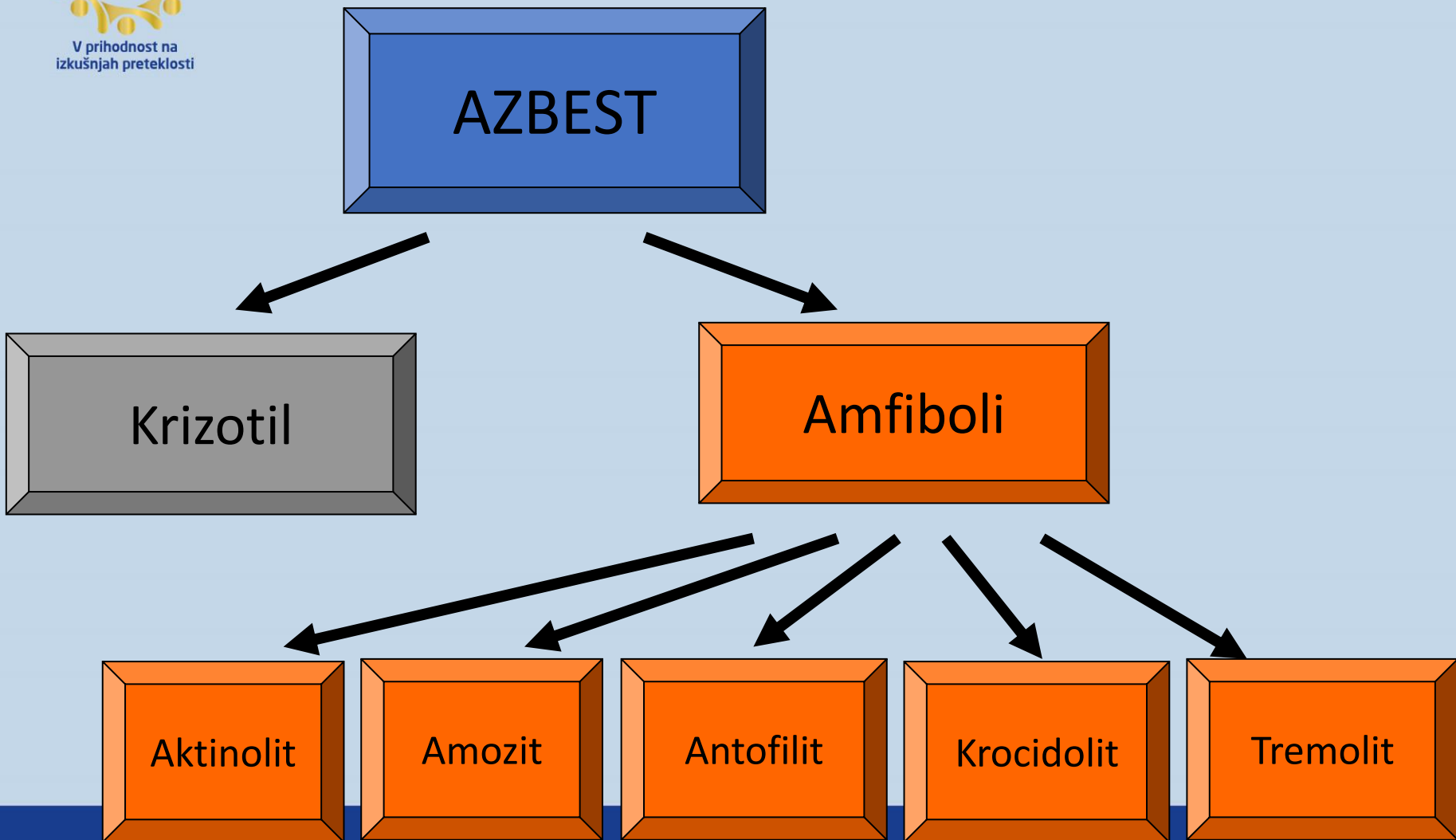
V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

OCENJUJEMO,

- da je **tveganje za zdravje ljudi zelo visoko**;
- da delavci **slabo (pre)poznajo azbest**;
- da so delavci pri svojem delu izpostavljeni azbestu, :
  - pa tega **ne vedo** ali pa
  - izpostavljenosti **pripisujejo manjše tveganje**;

Plavi azbest

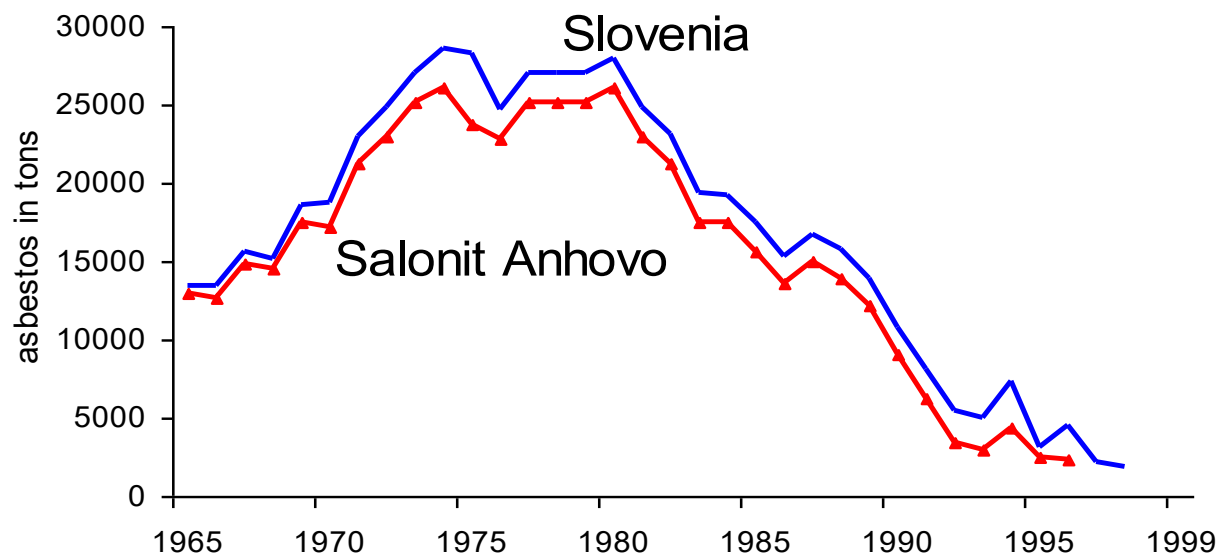

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Nacionalne smernice za azbest: količina porabljenega azbesta v Sloveniji

**Yearly consumption of asbestos from
1965 to 1997**

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Srbija-Stragari

Pot na hribu azbesta, ki se
očitno uporablja

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Kanada

Ljubljana, 10.3.2016

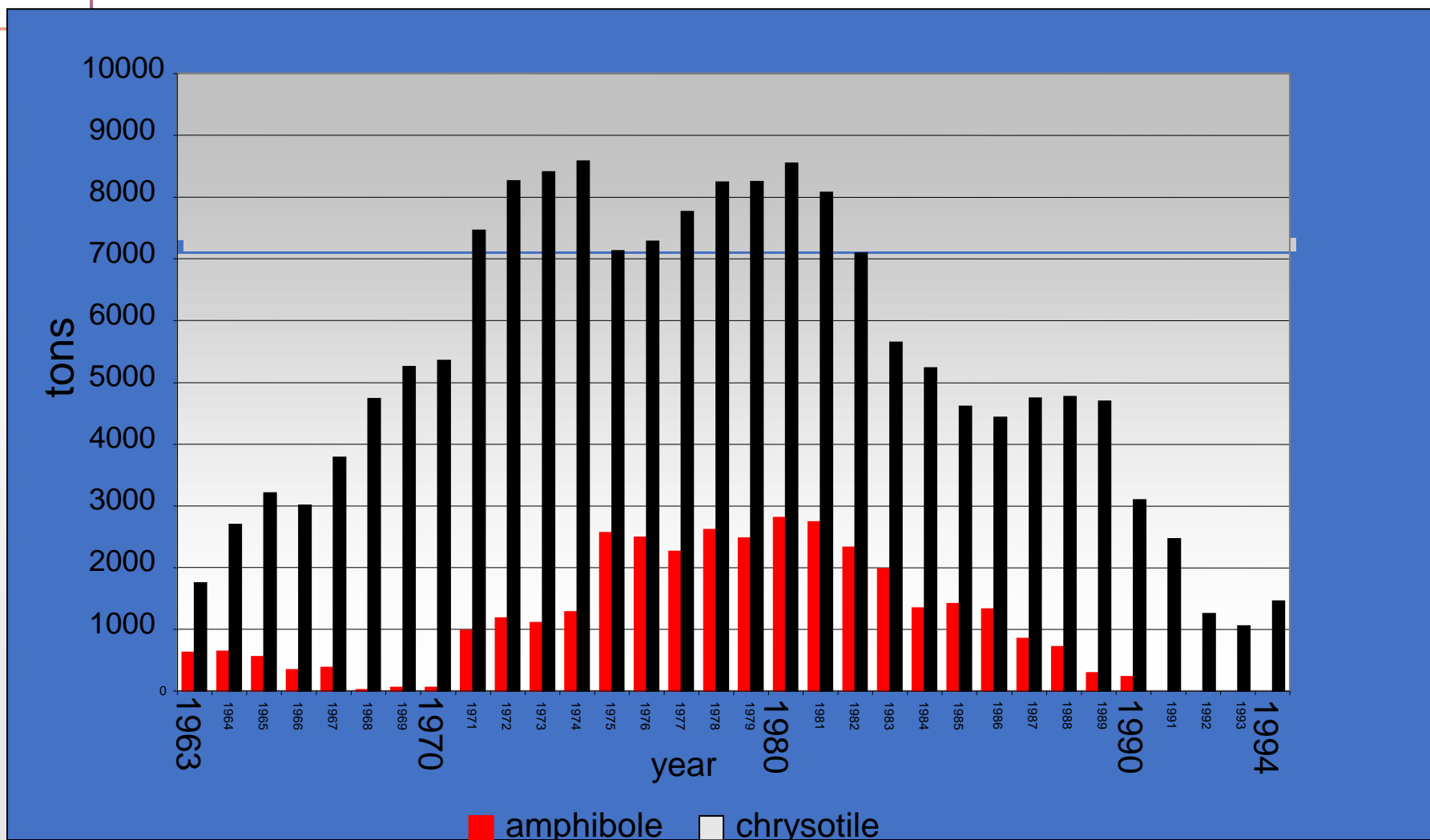

Nacionalne smernice za azbest

• Podjetja:

- Salonit Anhovo
- Donit Tesniti
- Donit Filter
- Donit Laminati
- Fenolit
- Fragmat
- Izolirka
- TIT Velika Loka
- TVT Maribor
- TMT Velika Loka
- Slovenske železnice
- Swati

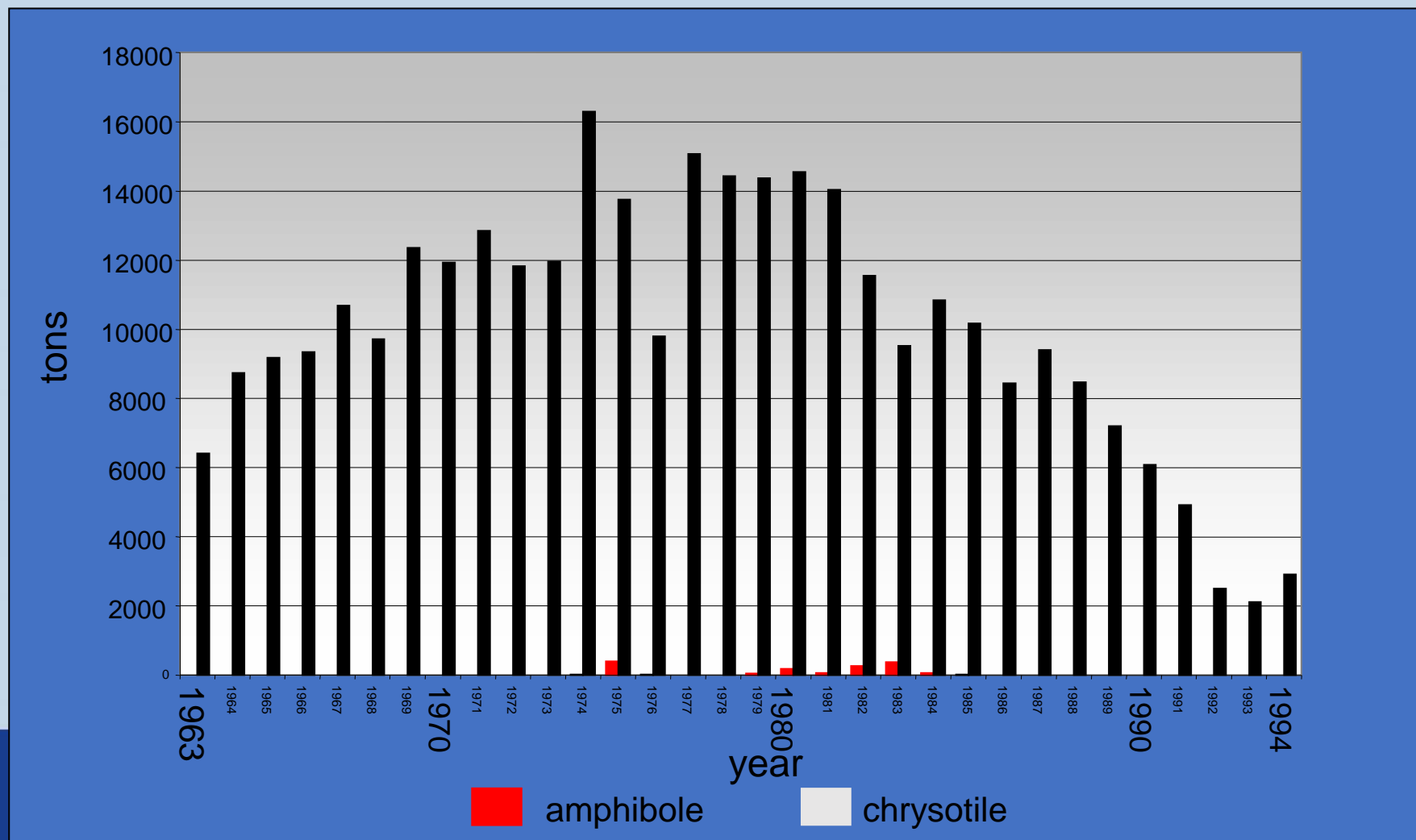
Količina krizotila in amfibolov v tonah, cevi, 1963-1994

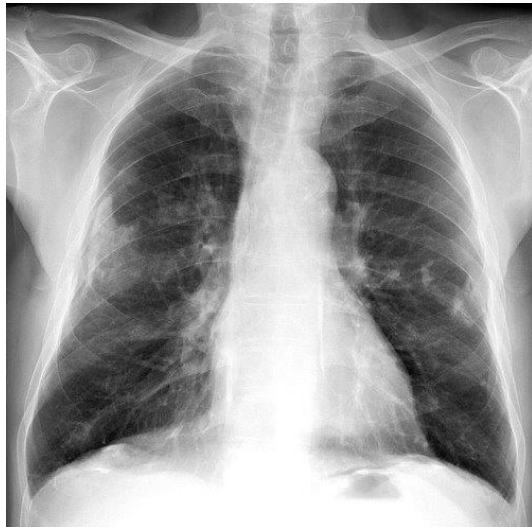
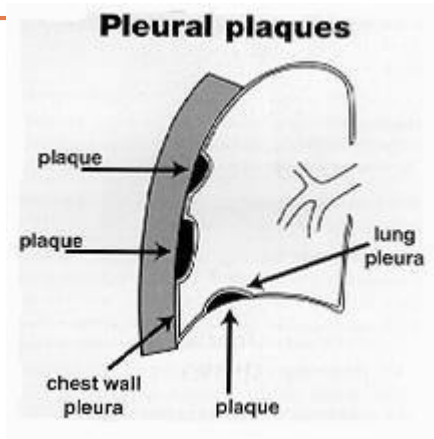

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Količina krizotila in amfibolov v tonah, plošče, 1963-1994

BOLEZNI PLEVRE

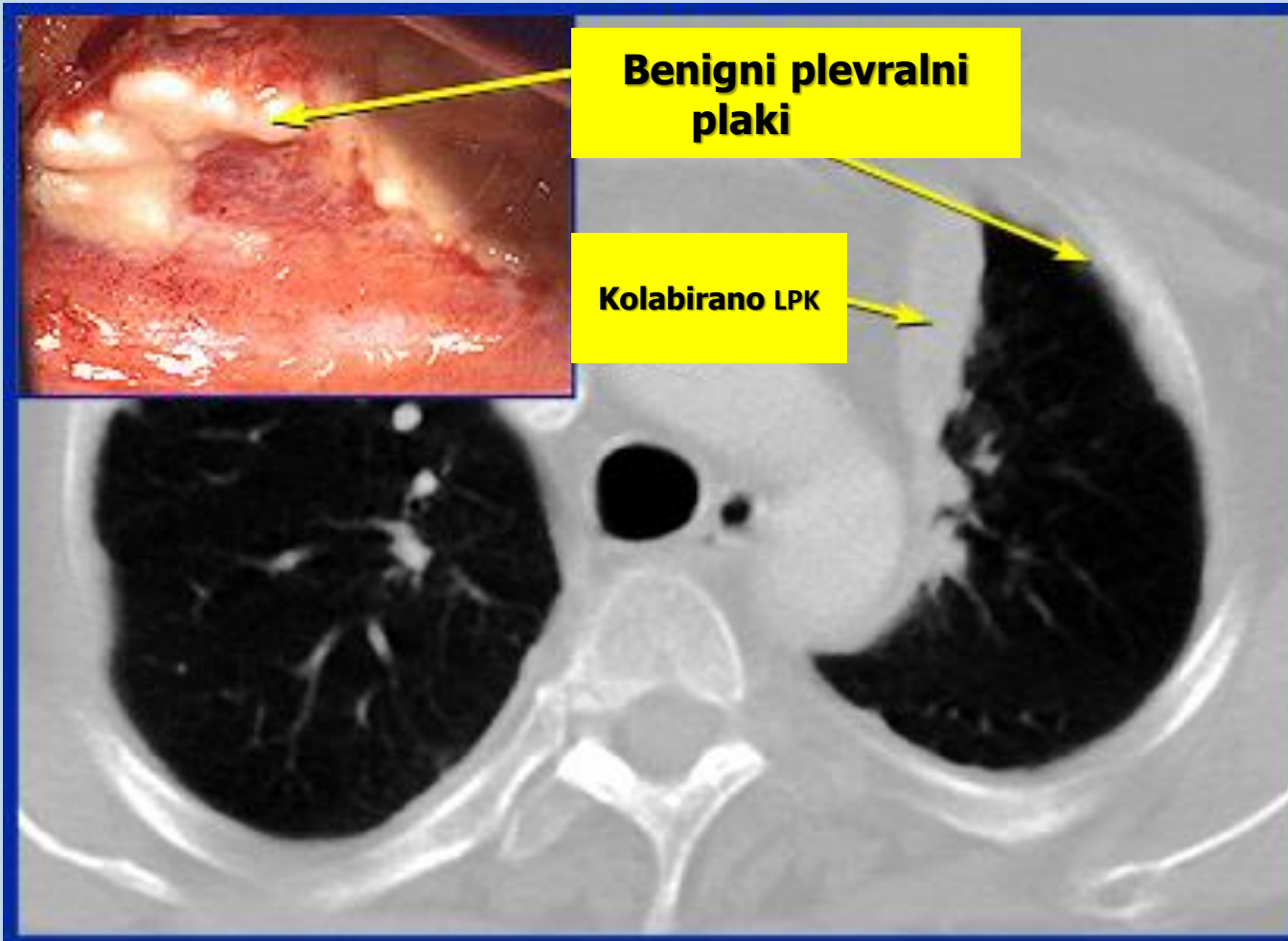

- pleuralni plaki
- difuzne zadebelitve plevre
- pleuralni izliv

Plevralni plaki

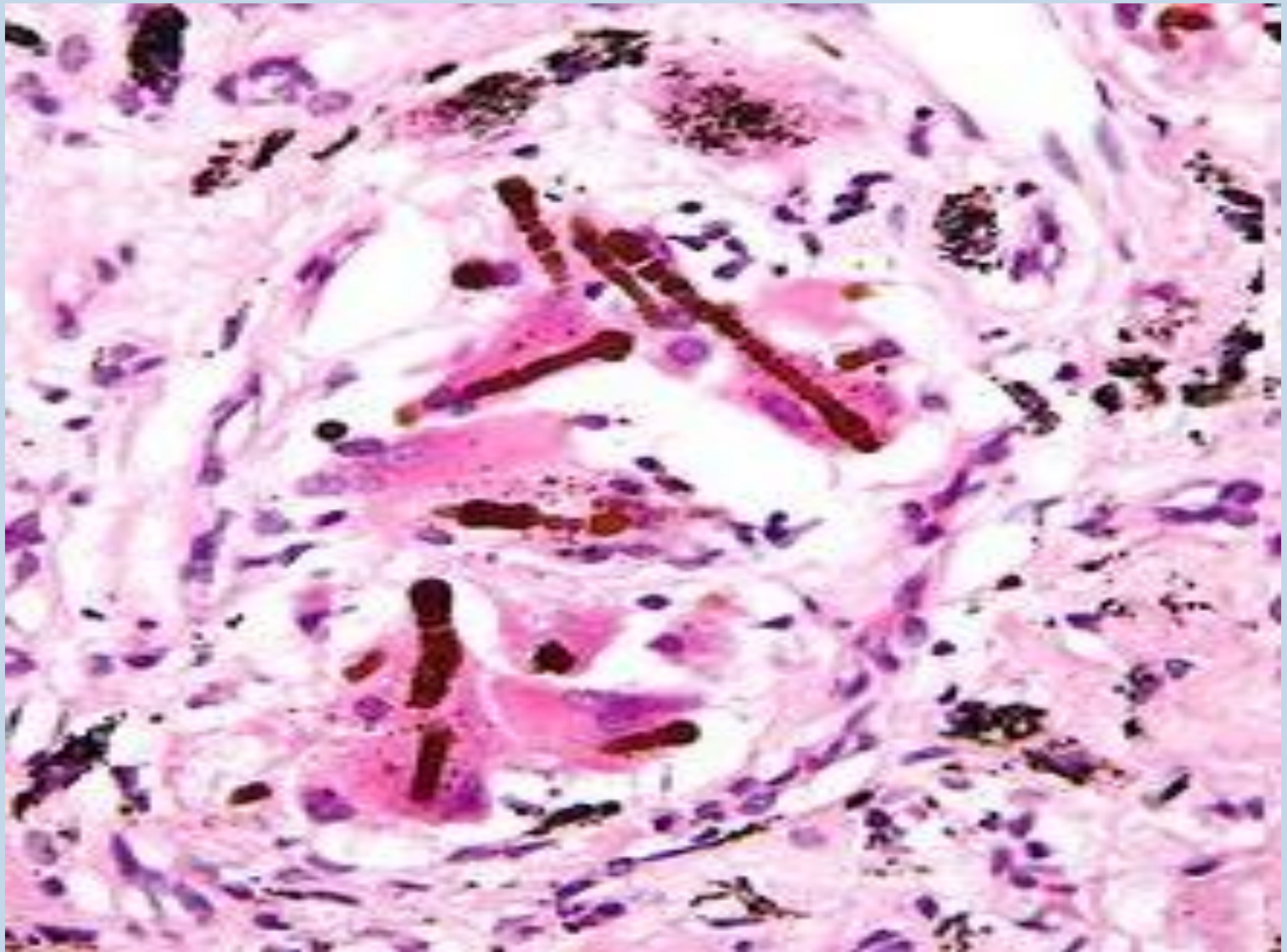

Plevralni plaki

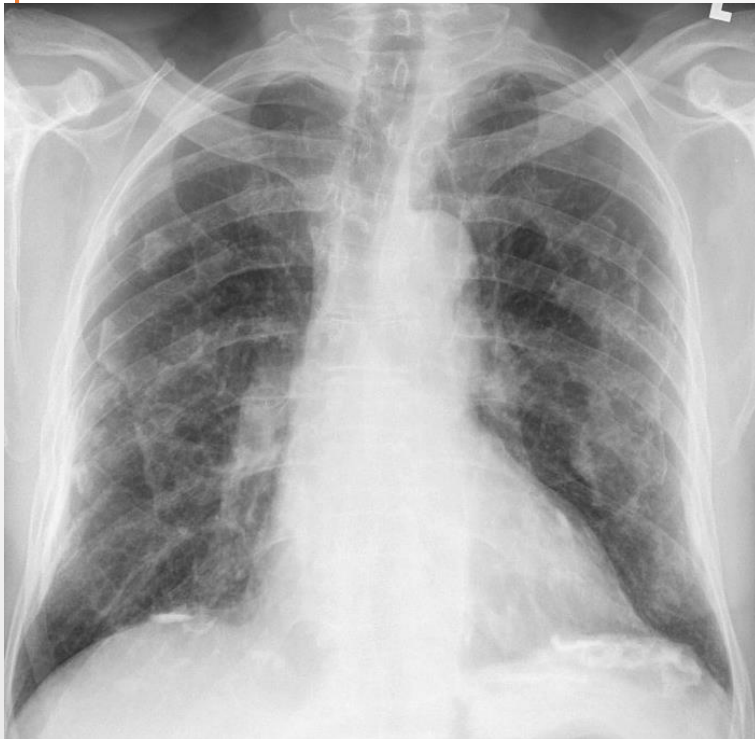

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

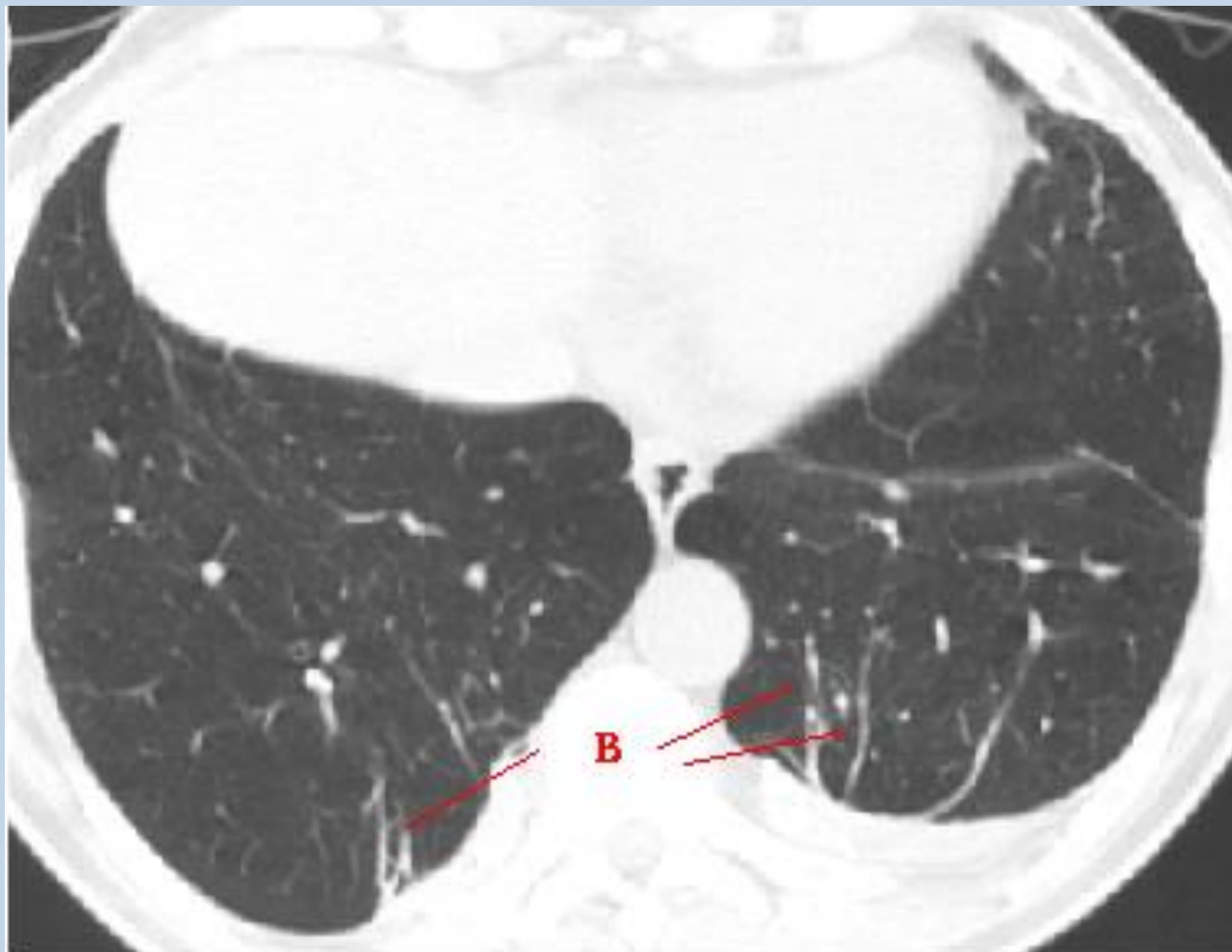

AZBESTOZA

- brazgotinjenje pljučnega tkiva
- bolezen napreduje tudi po prenehanju izpostavljenosti
- povečano tveganje za razvoj pljučnega raka

Azbestoza

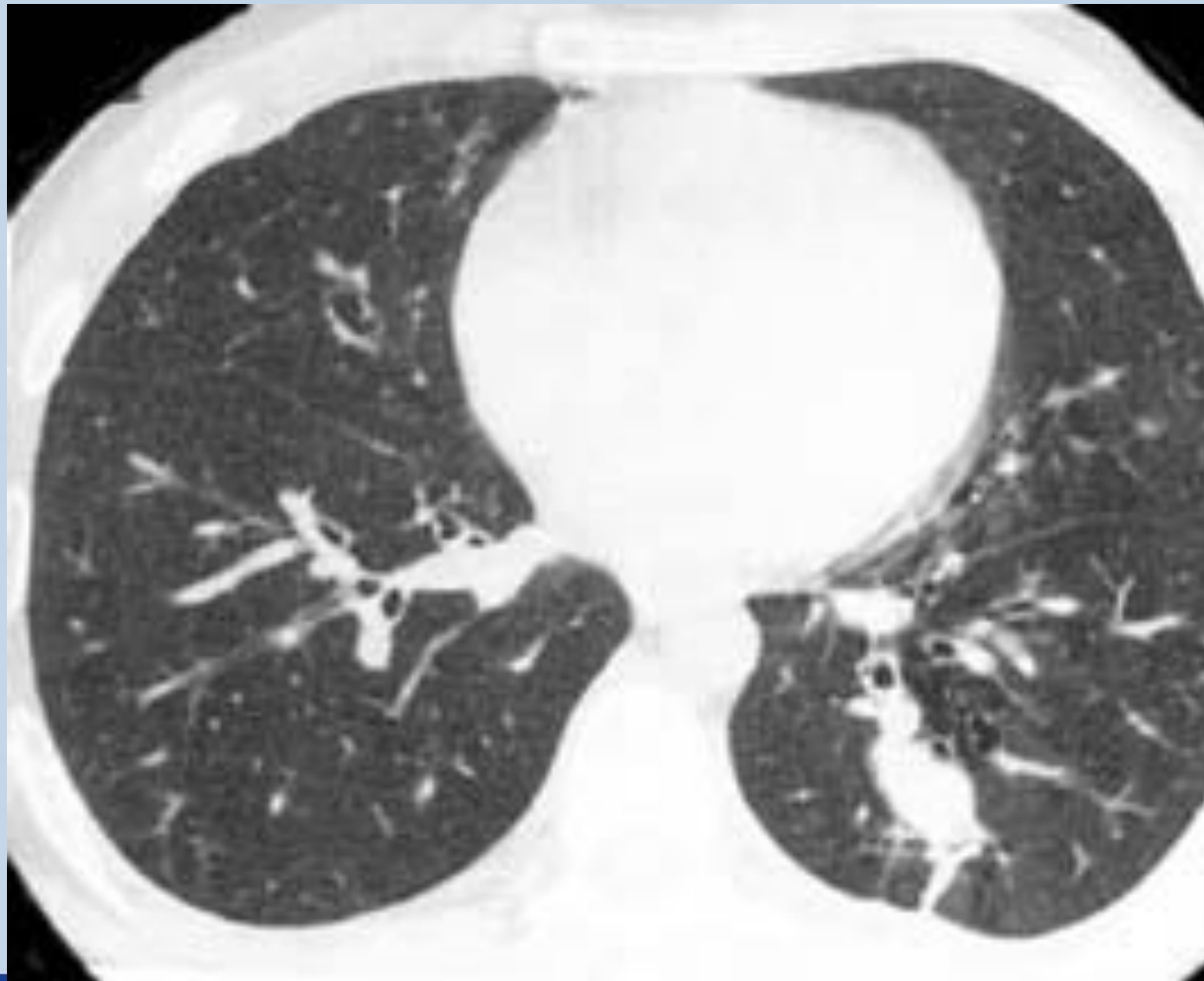
B – vezivni trački

PLJUČNI RAK

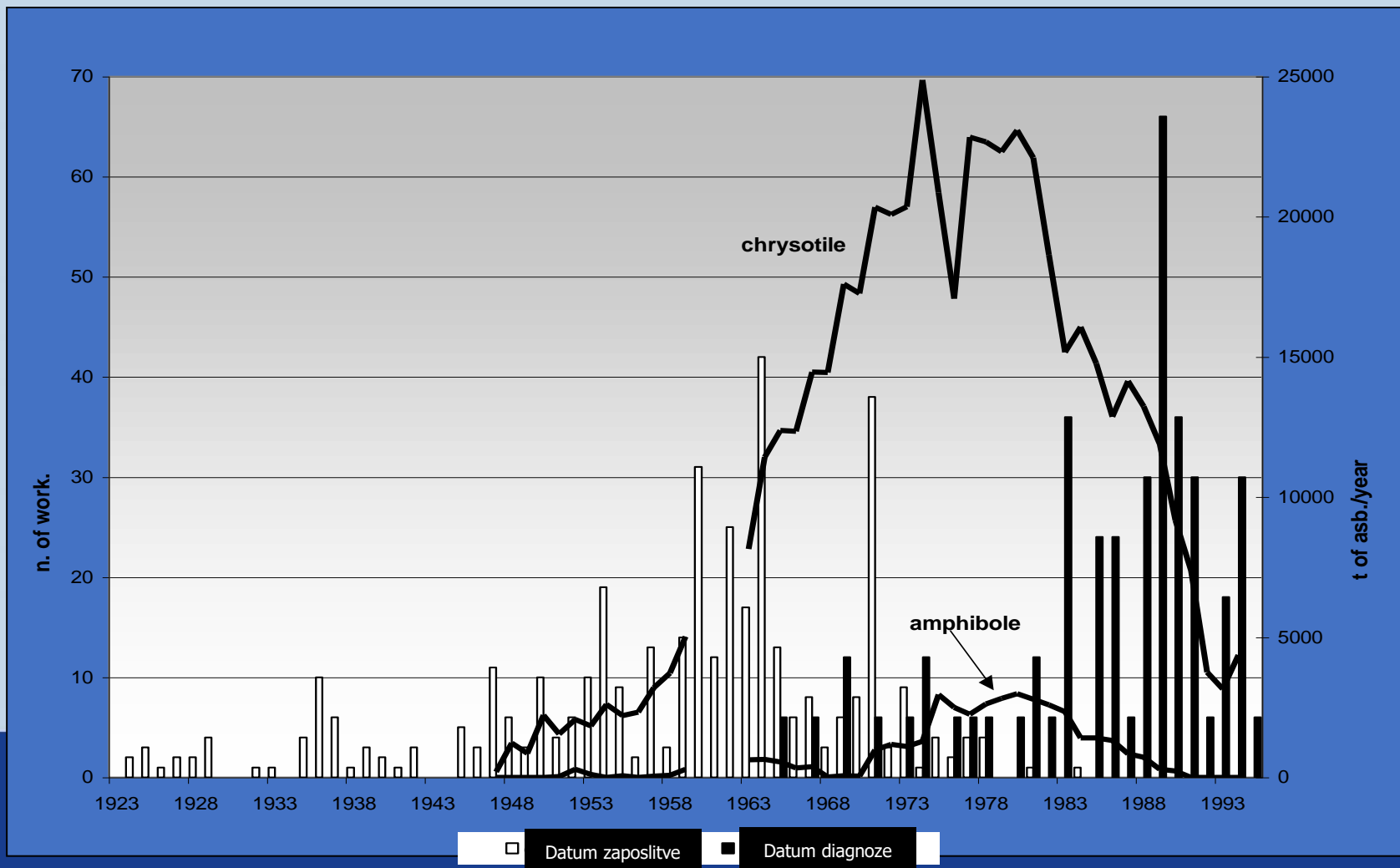

- lahko pojavi tudi brez predhodne azbestoze

Pljučni rak

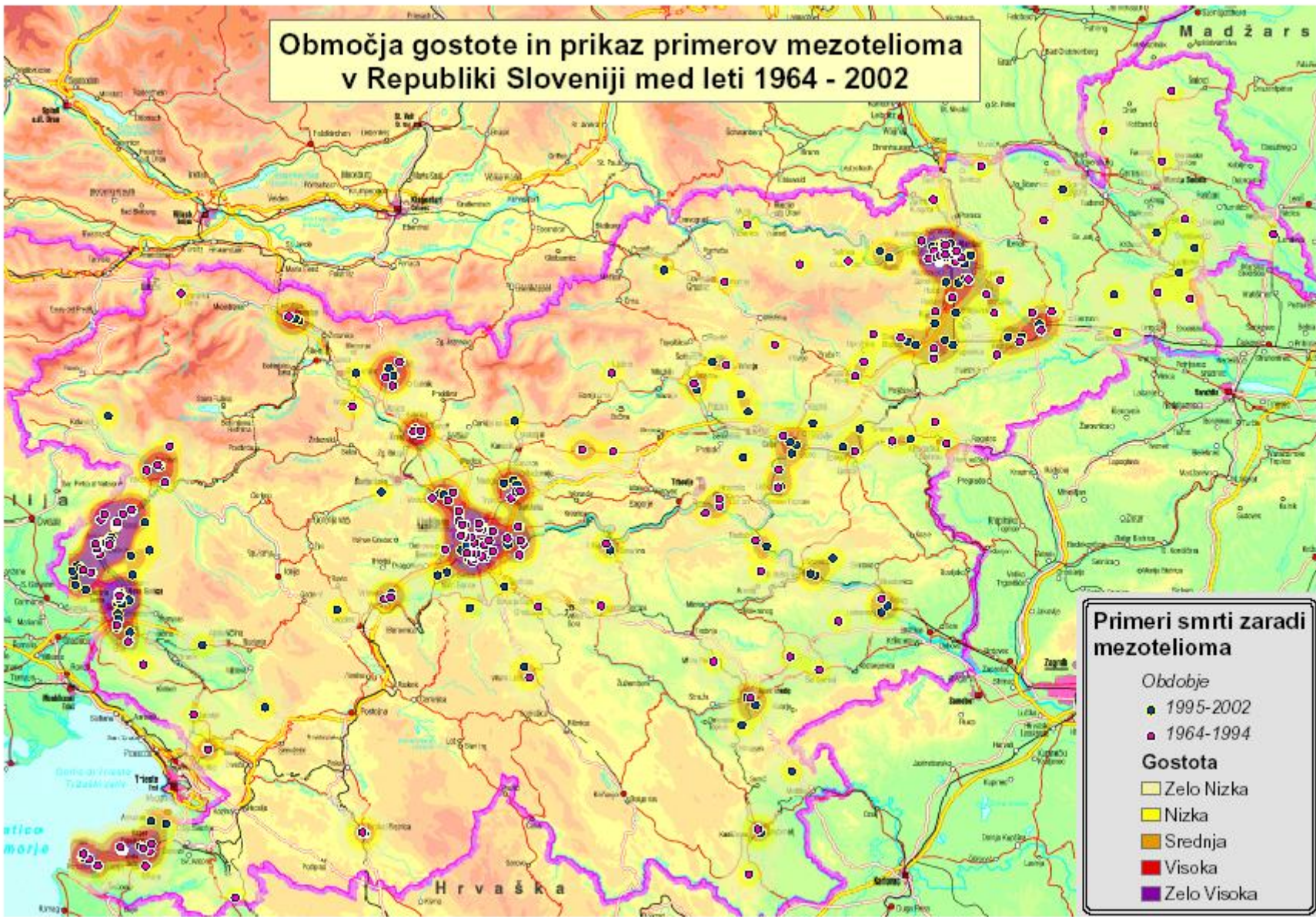
Datum zaposlitve, datum diagnoze in količina porabljenega azbesta po tipu vlakna in po letih

Mezoteliom

Območja gostote in prikaz primerov mezotelioma v Republiki Sloveniji med leti 1964 - 2002

Primeri smrti zaradi mezotelioma

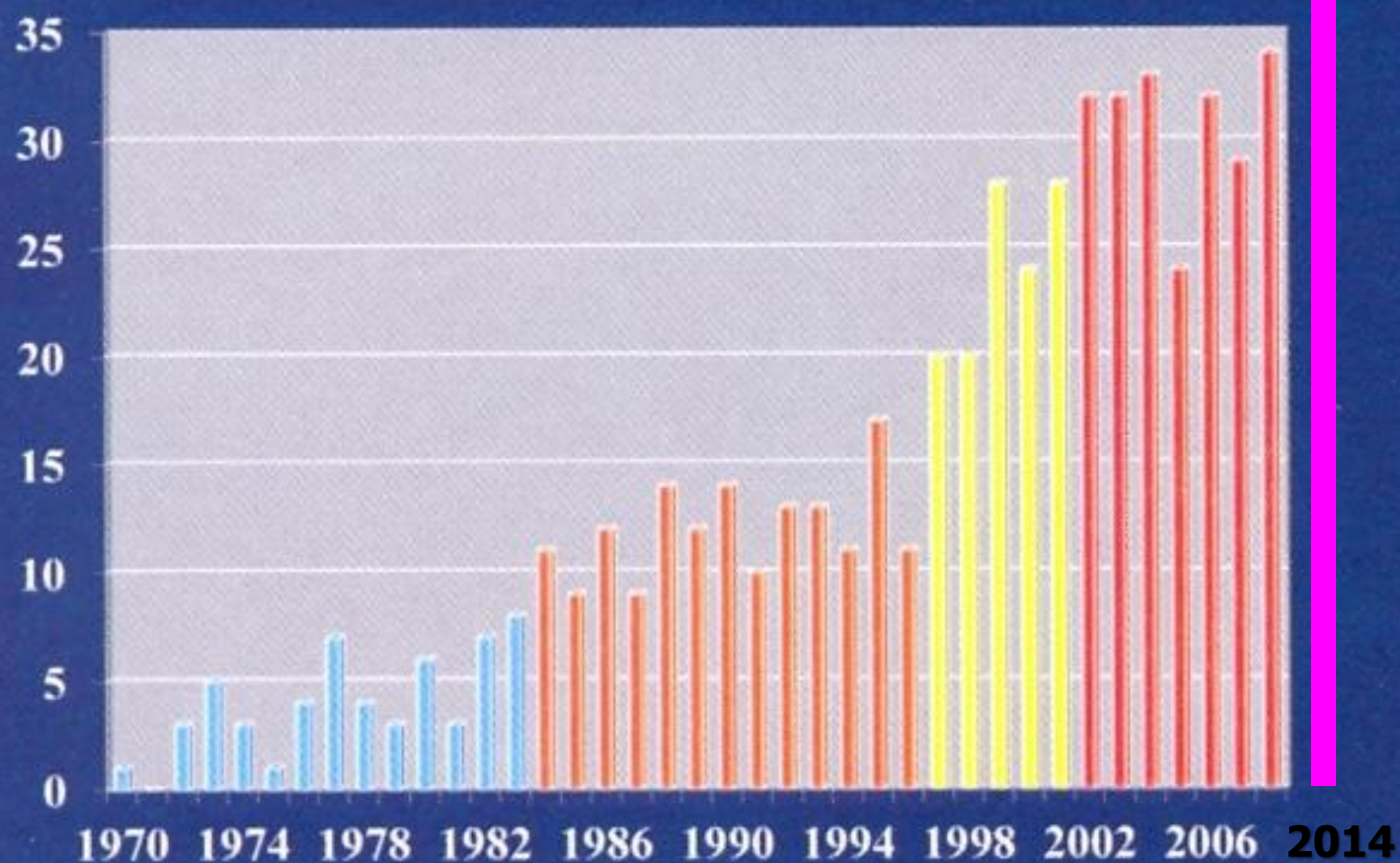
Obdobje

- 1995-2002
- 1964-1994

Gostota

- Zelo Nizka
- Nizka
- Srednja
- Visoka
- Zelo Visoka

Število bolnikov z malignim mezoteliomom v Sloveniji od 1970 do 2008

(Register raka za Slovenijo)

Ostali raki

- Rak na ovarijih
- Rak na grlu
- Rak na debelem črevesu, ledvicah, možganih

Število z azbestom povezanih bolezni v SI, 1998 – 2013/2016/2022

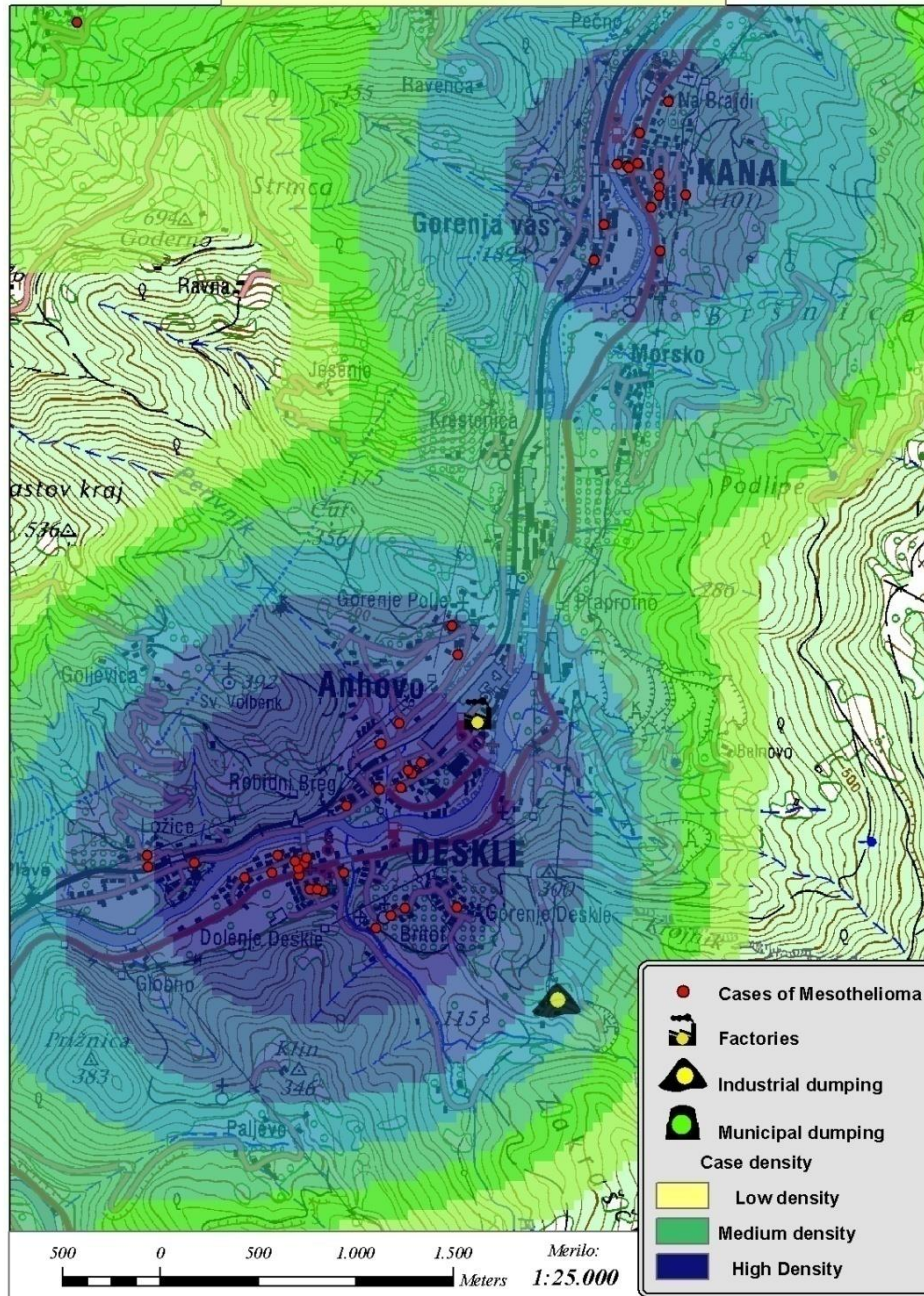
Bolezen	# Salonit	# SI	Razlika
Brez bolezni	553	715	162
Azbestoza	404	448/559/586	44
Bolezni plevre	1070	1189/1866/1927	119
Mezoteliom	93	127/189/237	34
Pljučni rak	49	52/74/84	2
Rak GIT	10	10	/
Rak grla	1	2/6	1
Ostali raki	30	30	/
Mezot&Pljučni rak	1	2	1
Rak GIT & Rak mater	1	1/4	/
Vse	2212/1659	2586/1871	374

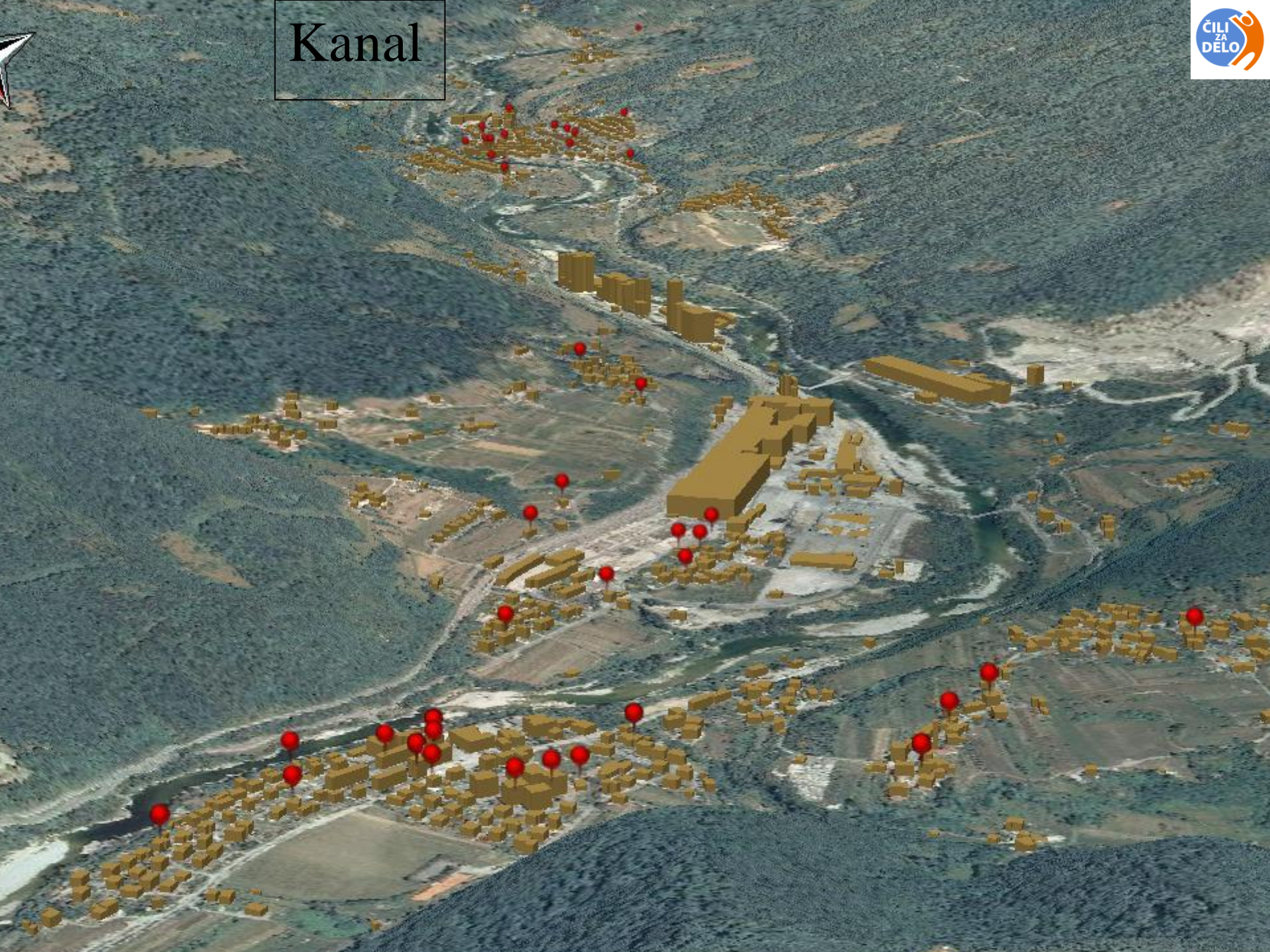
Število primerov z azbestom povezanih boleznih v RS

- 36 primerov: več boleznih, kot npr.
  - plevralni plaki in Ca ovarijev
  - Plevralni plaki in Ca rektuma
  - **Plevralni plaki in mezoteliom peritoneja**
  - Azbestoza in rak grla
  - Azbestoza in pljučni rak
  - **Azbestoza in plevralni plaki...**

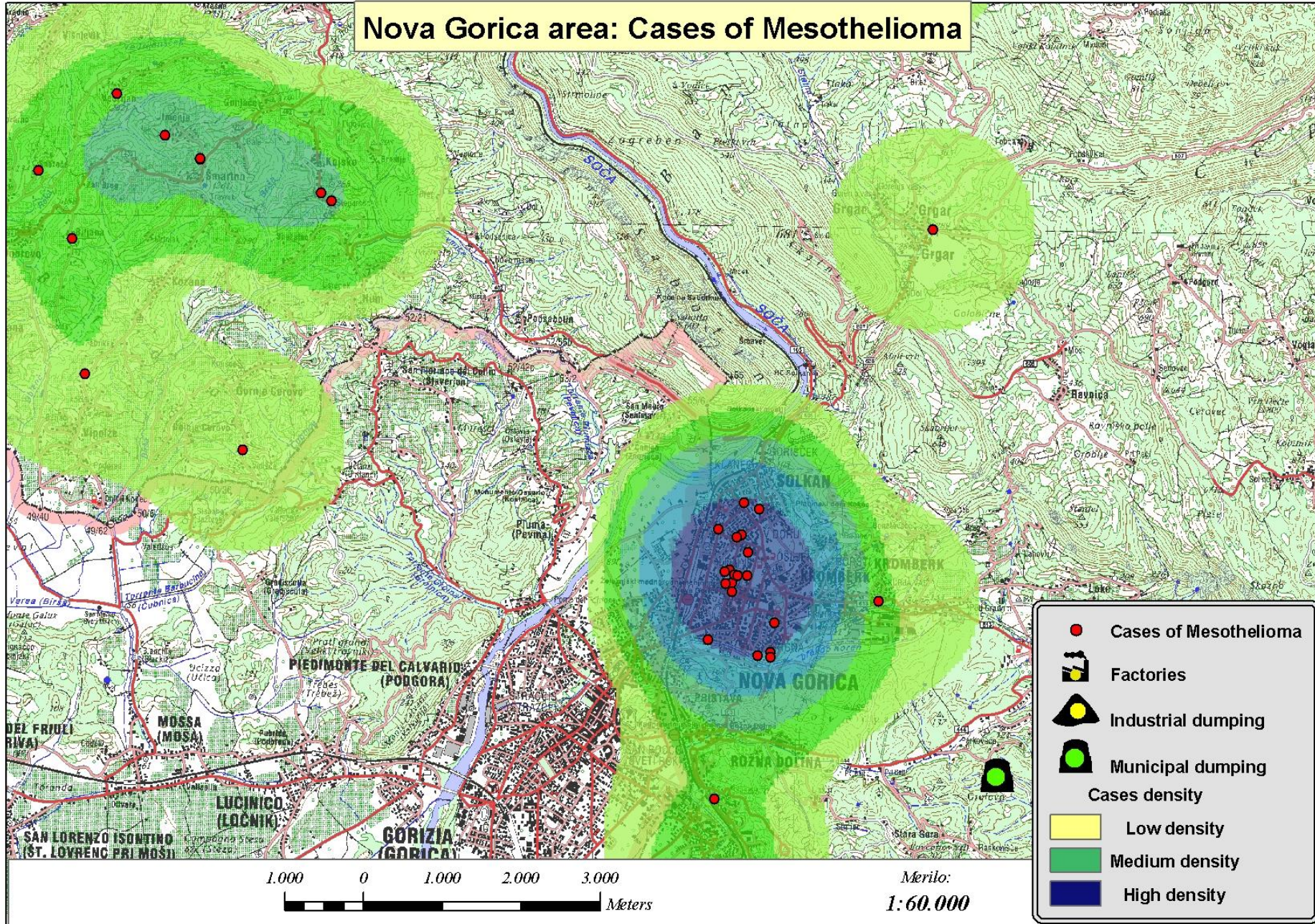
Anhovo: Cases of Mesothelioma

Kanal

Nova Gorica area: Cases of Mesothelioma

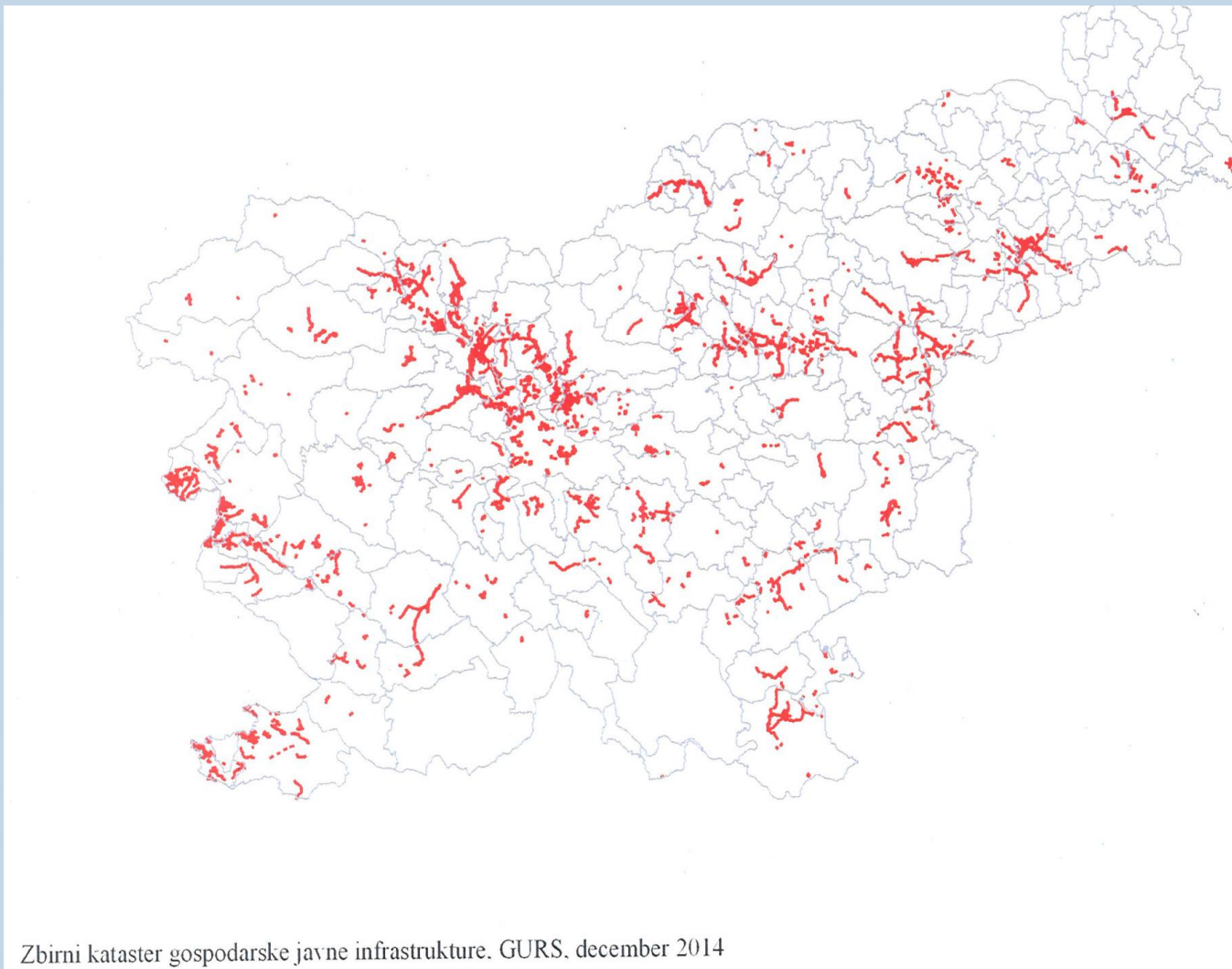

Ljubljana, 20.10.2022

Vodovodno omrežje, cevi iz cement-azbesta

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture. GURS, december 2014

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Ujma 2008

Ujma 2008

Dotrajane strehe

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Nekdanja cinkarna

Vinaz

V prihodnost na
izkušnjah preteklosti

Linolej

Johnson & Johnson

Otroški smukec

40 000 tožb za povzročitev mezotelioma in raka na ovarijih

Angleški parlament

Učiteljice

PROMOCIJA ZDRAVJA ZA VARNO DELO Z AZBESTOM

HVALA